

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

№ 408 - 18.11.2020

**Татарстан Республикасы Апас муниципаль районында
граждан оборонасын оештыру һәм алып бару турында
Нигезләмәне раслау турында**

«Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы “Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау турында” карары, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы “Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау хакында” боерыгы, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2015 елның 18 ноябрәндәге 601 номерлы “Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боерыгы белән расланган муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында” боерыгы, Татарстан Республикасы Президенты 2016 елның 19 гыйнварындагы УП-18 номерлы “Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында” указы, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2016 елның 1 августындагы 415 номерлы “Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боерыгы белән расланган Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында” боерыгы һәм халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә хәрби конфликтларны алып барганда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә яклауны тәмин итү максатларында Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРЭ:**

1. Апас муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында кушымта итеп бирелгән нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы оешмалары, предприятиеләре һәм учреждениеләре житәкчеләренә, милек рәвешләренә карамастан, әлеге нигезләмәне житәкчелеккә һәм үтәүгә тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

А. А. Тугушев

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
Башкарма комитетының

2020 елның 18 ноябрәндәге 408 нче
караы белән расланган

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНДА ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫН ОЕШТЫРУ ҺӘМ АЛЫП БАРУ ТУРЫНДА

НИГЕЗЛӘМӘ

1. Әлеге Нигезләмә 1998 елның 12 февралендәге "Гражданнар оборонасы турында" 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Президентының 2004 елның 11 июлендәге 868 номерлы «Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү буенча Россия Федерациясе министрлыгы мәсьәләләре» Указы белән расланган Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы турында нигезләмә, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы "Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау хакында» карары, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2015 елның 18 ноябрәндәге 601 номерлы "Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боерыгы белән расланган муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында", 2016 елның 1 августындагы 415 номерлы "Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боерыгы белән расланган Нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында" боерыклары нигезендә ясалган һәм гражданнар оборонасын алып бару һәм алып баруга эзерлекнең оештырылуын һәм төп юнәлешләрен, шулай ук Апас муниципаль районында һәм оешмаларында гражданнар оборонасы буенча төп чараларны билгели.

2. Апас муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чаралар муниципаль берәмлектә гражданнар оборонасын алып бару кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек халыкны, хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлардан, матди һәм мәдәни кыйммәтләрен саклауга эзерләү буенча чараларны, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп туган очракта,

алдан үтәүдән гыйбарәт һәм Апас муниципаль районының Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны (алга таба - төп чаралар планы) күздә тоткан еллык планнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Апас муниципаль районының төп чаралары планы Апас муниципаль районының жирле үзидарә органы тарафыннан эшләнә һәм гражданнар оборонасы бурычларын һәм Татарстан Республикасы буенча гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү бурычларын - Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча баш идарәсе тарафыннан хәл ителергә тиешле орган белән килештерелә.

Оешманың төп чаралары планы бер елга гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле оешманың структур бүлекчәсе (хезмәткәрләре) тарафыннан эшләнә һәм жирле үзидарә органы белән килештерелә, ә федераль башкарма хакимият органы карамагындагы оешма белән өстәмә рәвештә федераль башкарма хакимият органы белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын алып бару һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру, хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук мөмкин булган террорчылык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә Апас муниципаль районы территориясендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын алып баруға эзерлек муниципаль берәмлектә (оешмада) гражданлык оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм муниципаль берәмлек территориясендә (хезмәткәрләре), хәрби конфликтлар яисә әлегә конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвеф-хәтәрләрдән матди һәм мәдәни кыйммәтләрне яклау чараларын планлаштырудан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда төзелә.

Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып бару гражданнар оборонасы планнары һәм муниципаль берәмлекләр халкын яклау планнары нигезендә гамәлгә ашырыла, ә оешмаларда оешмаларда оешмаларны гражданнар оборонасы планнары нигезендә гамәлгә ашырыла һәм муниципаль берәмлек территориясендә (оешмада) халыкны (хезмәткәрләре), хәрби конфликтлар яисә әлегә конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвефләрдән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда халыкны (хезмәткәрләре), матди һәм мәдәни кыйммәтләрне яклау чараларын үтәүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары (Гражданнар оборонасы планнары) гражданнар оборонасын китерү һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларның күләмен, оештырылуын, тәртибен, ысулларын һәм вакытларын билгели.

Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларны үтәү гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.1. Апас муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чараларның үтәлешен тәэмин итү гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы идарәсе органы тарафыннан башкарыла.

Апас муниципаль районы Башкарма комитеты Гражданнар оборонасы буенча жирле дәрәжәдәге чараларны үтәүне тәэмин итүче оешмалар исемлеген билгели

7. Апас муниципаль районы Башкарма комитеты Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендә вәкаләтләр нигезендә көчләр, чаралар, Гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала, Гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм тормышка ашыра.

8. Апас муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (медицина, инженер, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннар һәм үсемлекләрне саклау, хәбәр итү һәм элементә, мәдәни кыйммәтләрне саклау, автотранспорт, сәүдә һәм туклану һ.б.) оештырыла ала, аларның оештыру һәм эшчәнлек тәртибе коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә барлыкка килә торган органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына Гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрү, авария-коткару формированиеләренең гамәлләрен төрле яклап тәэмин итү һәм сугыш конфликтларында яки бу конфликтлар нәтижәсендә башка кичектергесез эшләрне башкару, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерүдә идарә органнары, көчләре һәм чаралары керә.

Төзелә торган коткару хезмәтләренең төре һәм саны Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары (Гражданнар оборонасы планнары) нигезендә башкарыла торган эшләрнең күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Муниципаль берәмлекнең коткару хезмәте турындагы Нигезләмә Жирле үзидарә органы тарафыннан эшләнә, Россия Федерациясе субъектының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан раслана.

Оешманың коткару хезмәте турындагы Нигезләмә Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең тиешле коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә һәм оешма житәкчесе тарафыннан раслана.

Апас муниципаль районында һәм оешмаларда көчләр һәм чараларның эзерлеген булдыру һәм тәэмин итү белән методик житәкчелек итү, шулай ук бу өлкәдә Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла - казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы (алга таба-Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) һәм Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе тарафыннан контроль гамәлгә ашырыла.

9. Апас муниципаль районы Башкарма комитеты эвакуация чараларын планлаштыру, эзерләү һәм үткәрү өчен тыныч вакытта эвакуация комиссиясе

төзелә. Эвакуация комиссиясе район башкарма комитеты житәкчесе яки житәкче урынбасары тарафыннан житәкләнә. Эвакуация комиссиясе эшчәнлегә Апас муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесе тарафыннан расланган эвакуация кабул итү комиссиясе турында нигезләмәләр белән регламентлана.

10. Гражданнар оборонасы көчләре тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Тыныч вакытта гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турындагы карарны Апас муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе үзе төзегән гражданнар оборонасы көчләренә карата кабул итә.

11. Апас муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы белән житәкчелек итүне Апас муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе башкара.

Апас муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм уздыру өчен шәхси җавап тота (1998 елның 12 февралендәге Федераль законның 11 статьясы № 28-ФЗ).

12. Апас муниципаль районында гражданнар оборонасы идарәсен гамәлгә ашыру ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 20.03.2012 елдан № 211/157 боерыгы нигезендә Апас янгын сүндерү һәм коткару гарнизоны Башлыгына йөкләнде.

13. Гражданнар оборонасы буенча чараларны оешкан төстә һәм планлы рәвештә гамәлгә ашыруны тәэмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразланган һәм барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатыннан, Апас муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю (алга таба - мәгълүмат) һәм аны уртаклашу оештырыла.

Апас муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу «Апас муниципаль районы Гражданлык яклау идарәсе»МКУ тарафыннан башкарыла.

«Апас муниципаль районы Гражданлык яклау идарәсе» МКУ мәгълүматны Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына тапшыра.

14. Апас муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чаралары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты, Татарстан Республикасы Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты норматив хокукый актлары, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары һәм әлегә Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Апас муниципаль районы Башкарма комитеты, Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм тормышка ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү:

Апас муниципаль районы үзенчәлекләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар, эшләүче халыкны, вазыйфай затларны һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләрен, Апас муниципаль районы формираниеләренең шәхси составын һәм хезмәтләренең үрнәк программалары нигезендә эшләү;

Апас муниципаль районы халкын хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда саклану ысулларына эзерләү һәм оештыру;

Апас муниципаль районы штаттан тыш формираниеләренең һәм хезмәтләренең шәхси составын эзерләү;

Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм өйрәтүләр үткөрү;

оештыру-методик житәкчелек һәм Апас муниципаль районы территориясендә урнашкан оешмалар хезмәткәрләренең, шәхси составының һәм хезмәтләренең эзерлеген тикшерү;

Гражданнар оборонасы курсларын һәм гражданнар оборонасы буенча укыту-консультация пунктларын төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензияләре булган өстәмә һөнәри белем бирү оешмаларында Апас муниципаль районы гражданнар оборонасы хезмәткәрләренең һәм вазыйфай затларының квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

15.2. Халыкка хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта хәбәр итү:

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасының даими эзерлеге торышы, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең махсуслаштырылган техник чараларын урнаштыру;

мәгълүмат тапшыруның Россия Федерациясе бердәм электр элементәсе челтәре, радио-, үткәргеч һәм телевизион тапшырулар чаралары һәм башка техник чаралары чараларыннан комплекслы файдалану;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алар белән алмашу.

15.3. Гражданнар оборонасы, матди һәм мәдәни кыйммәтләр куркынычсыз районнарда кертелгән Казан шәһәреннән эвакуацияләнә торган халыкны кабул итү буенча:

халыкны эвакуацияләү чараларын, матди һәм мәдәни кыйммәтләргә хәвеф-хәтәр зоналарыннан имин районнарда планлаштыруны, эзерләүне һәм уздыруны оештыру, шулай ук сугыш вакытында үз эшчәнлеген дөвам итүче оешмалар хезмәткәрләрен һәм мөмкин булган хәвеф-хәтәр зоналарда гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәүне тәмин итүче оешмалар хезмәткәрләрен урнаштыру;

халыкны, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләргә урнаштыру өчен куркынычсыз районнар эзерләү;

эвакуация органнары эшчәнлеген оештыру һәм шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

15.4. Халыкка шәхси һәм коллектив яклау чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларына һәм аларның техник системаларына билгеләнеше һәм техник хезмәт күрсәтү буенча даими эзерлек хәлендә тоту, саклау;

Гражданнар оборонасы төркемнәренә билгеләнгән тәртиптә кертелгән территорияләргә инженерлык ягыннан саклауны арттыру планнарын эшләү;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакытта күчәргәндә, халыкны ябу өчен жир асты кинлекләренә башка корылмаларын тирәнәйтелгән биналардан һәм башка корылмалардан тыш;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының житмәгән саклау корылмалары төзелешен планлаштыру һәм оештыру;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында, тирән биналарда һәм жир асты кинлегенә башка корылмаларында халыкны яшерүне тәмин итү;

халыкны шәхси яклау чараларын туплау, саклау, яклау һәм куллану;

халыкка шәхси саклану чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгеләнгән срокта бирүне тәмин итү.

15.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча:

маскировкага тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәренә кертелгән территорияләргә комплекслы маскировка планнарын эшләү;

яктырткыч һәм башка төр маскировка чаралары үткөрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын файдалану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәренә кертелгән территорияләргә демаскирлаучы билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткөрү.

15.6. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халык өчен куркыныч барлыкка килгән очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дөүләт системасы һәм гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү өчен кирәкле көчләргә һәм чараларны булдыру, жиһазлау һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләргә һәрьяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм аны булдыру.

15.7. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкны беренче чиратта яшәтү буенча, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында:

халыкның беренчел яшәшә тәмин итүнең төп төрләргә планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тәэмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күргән халык арасында санитар-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

дэвалу-эвакуация чаралары үткәрү;

куркынычсыз районда кирәкле дэвалу базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тәэмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

тораксыз калган халык санын билгеләү;

сакланган торакны инвентаризацияләү һәм зыян күргән торак фондының торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләнדרү учреждениеләрендә, вакытлыча торакларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда һ. б.) урнаштыру, шулай ук аны сакланып калган торак фонд мәйданына күчерү;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарда каршы көрәш:

муниципаль Янгын сагы эшчәнлеген оештыру, аны гражданның оборонасы һәм Янгын саклауның башка төрләре белән хезмәттәшлек итү өлкәсендә эзерләүне оештыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында һәм билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категориясенә кертелгән оешмаларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарланган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион яклау режимнарын кергү;

радиацион, химик, биологик хәл торышын мониторинглауның методларын һәм техник чараларын камилләштерү, шул исәптән азык-төлек һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиоактив, химик һәм биологик матдәләр белән зарарлану дәрәжәсен бәяләү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә махсус эшкәртү буенча:

дезактивирлаучы, газлаучы һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан төзү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә махсус эшкәртү өчен көч булдыру һәм жиһазлау, аларны Гражданның оборонасы өлкәсендә эзерләү;

халыкны санитар эшкөртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкөртү чараларын үткөрүне оештыру.

15.11. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә, тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчлөрөн булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, Гражданнар оборонасы көчлөрөн күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчлөрөнөң тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

зарарлану учакларында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

Эчке эшләр органнары, юридик һәм физик затларның шартнамәләр буенча мәжбүри сакланьрга тиешле объектларны саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

15.12. Хәрби вакытта кирәкле коммуналь хезмәтләрнең тиз арада эшләвен торгызу мәсьәләләре буенча:

хәрби вакыт шартларында эшләргә коммуналь хезмәтләрнең эзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрөн планлаштыру;

газ-, энергия-, су белән тәмин итүнең һәм канализациянең зарарланган системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуар һәм савытлар, жыелма-жыю торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакалары, халыкны коммуналь тәмин итүне оештыру өчен жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру.

15.13. Сугыш вакытында мәетләрне тиз арада күмү буенча:

алдан, тыныч вакытта, күмелү урыннарын билгеләү;

мәетләрне күмү чараларын тәмин итү өчен, шул исәптән махсулаштырылган ритуаль оешмалар базасында көчләрне һәм гражданнар оборонасы чараларын булдыру, эзерләү һәм эзерләүне тәмин итү;

һәлак булган кешеләрнең мәетләрөн (жәсәдләрөн) жирләү (күмү) урыннары жиһазлау;

мәетләрне эзләү, аларның табылу урыннарын теркәү, аларны алу һәм беренчел эшкөртү, үлүчеләрне тану һәм документлаштыру, ташу һәм күмү эшләрөн оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

15.14. Халыкның хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә тотрыклы эшләвен тәэмин итү буенча:

икътисад объектлары эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләрнең тыныч һәм хәрби вакытта эшен оештыру ;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп рациональ урнаштыру;

тыныч вакытта һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, шул исәптән төзелеш проектларында;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итә торган авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, әзерләү һәм уздыру;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документациянең иминият фонды булдыру;

заманча жиңелү чаралары тәэсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру.

15.15. Гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының даими әзерлеген тәэмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданнар оборонасы көчләрен заманча техника һәм жайланмалар белән тәэмин итү;

Гражданнар оборонасы көчләрен гамәлләргә әзерләү, Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм өйрәтүләр үткөрү;

Гражданнар оборонасы көчләренә эш планнарын планлаштыру;

Гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү һәм үзара хезмәттәшлек тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү.

16. Апас муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын финанслау Россия Федерациясә законнары нигезендә тормышка ашырыла.
